

მიგრაციის ქალთა სახეები

IOM საქართველოს მოკლე გამოცემა ქალთა საერთაშორისო დღისთვის – 8 მარტი 2022

დღეს IOM მსოფლიოს მასშტაბით ქალთა საერთაშორისო დღის აღნიშვნას უერთდება. ასეთ რთულ დროს ძალიან მნიშვნელოვანია მსოფლიოს მასშტაბით იმ მიგრანტი ქალების ხმის გაჟღერება, რომლებიც წარმოუდგენელ გამბედაობისა და თავდადებას იჩენენ თავიანთი ოჯახების, თემებისა და მასპინძელი ქვეყნების მიმართ. ეს მოკლე გამოცემა შეიცავს IOM-ის რამდენიმე დაკვირვებას ქართველი ქალების მიგრაციის გზასთან, ტენდენციებთან და საქართველოში დაბრუნებული ქალების საჭიროებებთან დაკავშირებით. აქ ასევე წარმოდგენილია სამშობლოში დაბრუნებული ქართველი ქალების წარმატების ისტორიები.

საქართველოდან მიგრაციის ფემინიზაცია

ბოლო გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ქართველი მიგრანტების ნახევარზე მეტი ქალია. „მიგრაციის ფემინიზაცია“ მოიცავს და აანალიზებს მიგრაციის სხვადასხვა ახალ და ქალების მიერ დანახულ გამოცდილებას, მათ შორის, მიგრაციის გზაზე ქალი მიგრანტების სხვადასხვა საჭიროებებს, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, დაბრუნებითა და რეინტეგრაციით, რამაც უნდა განსაზღვროს მომავალი მიდგომები. დღესდღეობით ქართველ ქალ ემიგრანტთა უმრავლესობა საოჯახო მომსახურების სფეროში ძიძად, მომვლელად და დამხმარედ მუშაობს, რათა სამშობლოში დატოვებულ ოჯახებს დაეხმარონ. მაშინ, როდესაც ეს ქართველი ქალების მიგრაციის მთავარი მამოძრავებელი ძალაა, მათთვის მთავარი დილემა შვილების ქმრებთან და/ან ოჯახის სხვა წევრებთან დატოვებაა.

COVID-19-ის გავრცელებისა და დაუცველობის გამო, რაც მან საზღვარგარეთ მყოფ ქართველ მიგრანტებს მოუტანა, 2020 წელს საქართველოში დაბრუნებულთა რიცხვი გაიზარდა და მიგრაციის საღლომ დადებით მაჩვენებელს 1994 წლის¹ შემდეგ პირველად მიაღწია.

მაია ორი შვილის დედაა. 2004 წელს, როდესაც საბერძნეთში გაემგზავრა, მისი 9 და 10 წლის შვილები ბებია-ბაბუსთან დარჩნენ. მაიას თავდაპირველი გეგმა საბერძნეთში 2 წლის განმავლობაში მუშაობა იყო, მაგრამ ეს დრო 16 წლამდე გახანგრძლივდა. დის დახმარებით, რომელიც ასევე საბერძნეთში მუშაობდა, მაიამ მუშაობა მალევე დაიწყო. საცხოვრებში და კაფეებში მუშაობის გარდა, კერძო სახლებსაც ალაგებდა. მისი შვილები გაიზარდნენ, დაოჯახდნენ და საკუთარი შვილებიც შეეძინათ, მაია კი ამ მნიშვნელოვან მომენტებს მხოლოდ შორიდან აღევნებდა თავს. ეს ყველაფერი მის ცხოვრებას კიდევ უფრო ართულებდა, მაგრამ ამის მიუხედავად, საბერძნეთში მიღებულმა გამოცდილებამ ის გააძლიერა. მაია სხვა ქართველებსაც ეხმარებოდა და მათ საკვებითა და თავშესაფრით უზრუნველყოფდა. მრავალწლიანი განმორების შემდეგ, მაია შინ დაბრუნებით ბედნიერია. მაია სამშობლოში IOM-ის დახმარებით დაბრუნდა და შესაქონლებას მიჰყო ხელი. მაია უახლოეს მომავალში საბერძნეთში საშუალო დაბრუნებას არ გეგმავს. მას ოჯახთან მაქსიმალური დროის გატარება სურს. © IOM 2020 / ერიკ გურლანი.

IOM-ის ინფორმაციით, ბევრი ქართველი მიგრანტი, რომელიც დანიშნულების ქვეყანაში სამსახურისა და ყოველდღიური შემოსავლის გარეშე დარჩა, საქართველოში დაბრუნდა. ამ მობილობამ ასევე იმოქმედა ევროპაში თავშესაფრის მაძიებელი საქართველოს მოქალაქეების რაოდენობის შემცირებაზე. მხოლოდ 2019 წელს 20,000-ზე მეტმა საქართველოს მოქალაქემ მოითხოვა თავშესაფარი ევროკავშირში (ქვეყნის მოსახლეობის თითქმის 0.7 პროცენტი), ასობით ათასმა მოქალაქემ კი უვიზო მიმოსვლით ისარგებლა (ევროსტატი). თუმცა, 2020 წელს ევროპაში

¹ მიგრაცია, „საქსტატი“, <https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/322/migratsia>

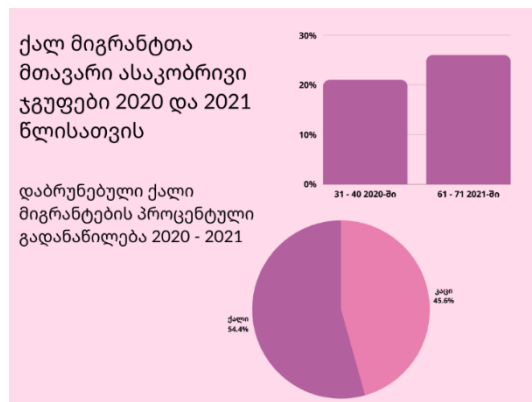
თავშესაფარი მხოლოდ 7,200-მა ქართველმა (3,180 ქალი) მოითხოვა. სხვა ფაქტორებთან ერთად, საერთაშორისო გადაადგილებაზე COVID-19-ის გამო დაწესებული შეზღუდვების შემსუბუქების შედეგად, 2021 წელს ამ რიცხვმა 10,000-ს (დაახლოებით 4,000 ქალი) გადააჭარბა.²

დაბრუნების მსურველი მიგრანტი ქალები

სახლში დაბრუნების გადაწყვეტილების მიღება, შესაძლოა, უკიდურესად რთული იყოს მიგრანტებისთვის, განსაკუთრებით იმ ქალებისთვის, რომლებსაც დასაქმება, ფსიქოსოციალური მხარდაჭერა და სოციალური დახმარება ესაჭიროებათ. ეს პროცესი განსაკუთრებით რთულია იმ მიგრანტი ქალებისთვის, რომლებიც მართლაც ღირსეულად დედები, განქორწინებულები ან ქვრივები არიან და თავიანთი ოჯახების შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე წევრების ერთადერთ მარჩენალს წარმოადგენენ. დროული, მიუკერძოებელი და სანდო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა აუცილებელია ღირსეული ნებაყოფლობითი დაბრუნებისა და მდგრადი რეინტეგრაციისთვის, რაც მიგრანტებს საშუალებას აძლევს, მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილება და ჩაერთონ ნებაყოფლობითი დაბრუნების პროცესში. COVID-19-ის დროს წარმოქმნილ გამოწვევებზე საპასუხოდ, IOM-მა ვირტუალური კონსულტაციები დაწერა. ეს ონლაინ ინსტრუმენტი ეხმარება მიგრანტებს დაბრუნების შესახებ ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებაში. ვირტუალური საკონსულტაციო სესიების მეშვეობით მიგრანტებს საშუალება ეძლევათ, ჰქონდეთ პირდაპირი წვდომა საქართველოში არსებული სარეინტეგრაციო მხარდაჭერის შესახებ ინფორმაციაზე სანდო მრჩევლების მეშვეობით, რომლებიც საუბრობენ მათ ენაზე, ესმით მათი და ცდილობენ პრობლემების გადაჭრაში დაეხმარონ.

მიგრანტთა უმრავლესობას, რომელიც IOM-ის ვირტუალური საკონსულტაციო სერვისებით სარგებლობს, ქალები შეადგენენ, მათ შორის ბევრი არიან მართლაც ღირსეული დედები, რომლებსაც არ აქვთ საკმარისი შემოსავალი იმისთვის, რომ დაბრუნების შემდეგ შვილებისთვის ხარისხიანი ცხოვრება უზრუნველყონ. ხშირად, ისინი სერიოზული სამედიცინო პრობლემების მქონე ბავშვებზე ზრუნავენ, რომლებსაც საჭირო სამედიცინო სერვისებზე ხელი არ მიუწვდებათ ან მათ მისაღებად საჭირო სახსრები არ გააჩნიათ. ქალი მიგრანტები, რომლებსაც საქართველოში დაბრუნება შვილებთან ერთად სურთ, სკოლების ხელმისაწვდომობით ინტერესდებიან, განსაკუთრებით ისინი, ვისი შვილებიც ქართულს არ ფლობენ. ბუნებრივია, ყველა პოტენციურ დაბრუნებულ ქალს სურს იყოს ინფორმირებული დასაქმების შესაძლებლობების, დაბრუნების პროცესის - მისი ორგანიზებისა და ხანგრძლივობის შესახებ. ეს შეკითხვები მნიშვნელოვანია იმის გათვალისწინებით, რომ ისინი სამშობლოში დაბრუნებას მასპინძელ ქვეყანაში არსებული გარკვეული გამოწვევების გამო აპირებენ, ან ჩქარობენ დაბრუნებას ოჯახის წევრებთან, მაგალითად ხანდაზმულ მშობლებთან, რომლებიც ხშირად დამოკიდებულნი არიან მათ მხარდაჭერაზე, რომელიც შესაძლოა ფინანსურ საჭიროებებსაც სცდება.

ვინ არიან საქართველოში დაბრუნებული ქალები?

2020-2021 წლებში IOM რეინტეგრაციაში 988 დაბრუნებულ მიგრანტს დაეხმარა, რომელთაგან 537 ქალი იყო. ქართველი მიგრანტების აბსოლუტურმა უმრავლესობამ მთავარ დანიშნულების ადგილად საბერძნეთი (80%) აირჩია, სადაც ისინი უმეტესად საოჯახო სამუშაოებს ასრულებენ. საბერძნეთს მოსდევს გერმანია (8%) და შვეიცარია (4%)³, სადაც პროფილი ოდნავ განსხვავებულია, რადგან იქ მიგრანტები ოჯახებთან, მათ შორის, ქმრებთან და მცირეწლოვან ბავშვებთან ერთად მიემგზავრებიან.

ქართველი დაბრუნებული ქალი მიგრანტების უმრავლესობამ (35%) საზღვარგარეთ ერთიდან სამ წლამდე გაატარა, 16-მა პროცენტმა სამიდან ექვს წლამდე, 15-მა პროცენტმა კი 12-დან 20

წლამდე. ქალ დაბრუნებულებს შორის უმრავლესობა დედაქალაქ თბილისსა და იმერეთში ცხოვრობს, სხვები ასევე სამეგრელოსა და კახეთის რეგიონებიდან არიან.

დაბრუნებულ ქალთა უმრავლესობა 50 წელზე მეტისაა და საშუალო ან უმაღლესი განათლება აქვს მიღებული. თუმცა, არცერთი მათგანი საზღვარგარეთ პროფესიით არ მუშაობდა; პირიქით, მათი უმრავლესობა დაბრუნებამდე საოჯახო სამუშაოებს ასრულებდა, რისი საშუალებითაც ისინი ფულად გზავნილებს ახორციელებდნენ და დანაზოგებს ჰქმნიდნენ.

² ეს ინფორმაცია ეყრდნობა „ევროსტატის“ ოფიციალური ვებგვერდის 2022 წლის 1 მარტის მონაცემებს. 2021 წლის უკანასკნელი ორი თვე „ევროსტატში“ ასახული არაა, შესაბამისად, სავარაუდოდ, ის მოცემულ რიცხვზე მეტია.

³ დანარჩენი ქვეყნები პოპულარულობის კლების მიხედვით ბელგია, საფრანგეთი, ნიდერლანდები, პოლონეთი, ფინეთი და ირლანდიაა.

‘მიგრაციის ფემინიზაცია’ გამოვლინდა პანდემიის გამო და მის დროს დაბრუნებულ მიგრანტებს შორის, თუმცა ის ნაკლებად იყო გამოსატული საქართველოს მიგრაციის ზოგად ტენდენციებთან შედარებით. დაბრუნებულთა შორის ქალებს მეტი დრო ჰქონდათ გატარებული საზღვარგარეთ, ვიდრე მამაკაცებს. ქალები ასევე უფრო გვიან - საშუალოდ 39 წლის ასაკში დაბრუნდნენ საქართველოში, მამაკაცთა ანალოგიური მაჩვენებელი კი 35 წელი იყო.

როგორ დაუჭიროთ მეტად მხარი საქართველოში დაბრუნებულ ქალ მიგრანტებს?

IOM-ის უკანასკნელი დაკვირვებების მიხედვით, COVID-19-ის გამო და მის დროს დაბრუნებულ მიგრანტთა უმრავლესობისთვის, განსაკუთრებით ქალებისთვის, რეინტეგრაციის პროცესი არცთუ იოლია. დაბრუნებულ ქალთა უმრავლესობის თქმით, სამშობლოში დაბრუნება ჩამოსვლის შემდეგ პერიოდში ერთადერთი დადებითი ფაქტი იყო, რადგან რთულმა საცხოვრებელმა პირობებმა და ეკონომიკურმა პრობლემებმა, რომელიც ემიგრაციის საფუძველი იყო, დაბრუნებისთანავე ხელახლა იჩინა თავი.

წინა წლების მსგავსად, ემიგრაციის ისეთი სტრუქტურული პრობლემები განაპირობებს, როგორცაა უმუშევრობა, ეკონომიკური სირთულეები, სამედიცინო სერვისებისა და შესაძლებლობების ნაკლებობა. მიუხედავად იმისა, რომ დაბრუნებულმა ქალებმა საქართველოში დარჩენის ძლიერი სურვილი გამოხატეს, მათ ასევე განაცხადეს, რომ „ეკონომიკური გაჭირვებისა და სიღარიბის“ პირობებში, ხელახალი მიგრაციის გარდა, შესაძლოა, სხვა არჩევანი არ ჰქონდეთ.

მხოლოდ 2021 წელს, IOM ჯამში რეინტეგრაციაში 501 ადამიანს დაეხმარა, რომელთა შორის 275 ქალი იყო (55%). ქალი ბენეფიციარების აბსოლუტური უმრავლესობა საბერძნეთიდან (74%) დაბრუნდა, დანარჩენ ქვეყნებს შორის კი გერმანიიდან (11%), ბელგიიდან (4%) და საფრანგეთიდან (4%)⁴ დაბრუნებულები სჭარბობდნენ. დაბრუნებულ ქალთა 38 პროცენტი 60 წელს აღემატებოდა, 31 პროცენტი 40-60 წლის იყო, დანარჩენი 31% კი - 40-ზე ნაკლების.

ბელა პროფესიით იურისტი და ადრე თბილისის მერიასა და თბილისის საქალაქო სასამართლოში მუშაობდა. მას უყვარს საკუთარი პროფესია, მაგრამ ოჯახის დასახმარებლად და მამის მკურნალობისთვის საჭირო თანხის შესაგროვებლად 2012 წელს იტალიაში გადასახლდა. ორი წლის განმავლობაში მოხუცის მომვლელად დაუდალავი მუშაობის შემდეგ, უკეთესი ანაზღაურების იმედით ბელგიაში წავიდა. ექვსი წელი ანტიტერაქტში გაატარა თავმუსაფარი მოითხოვა, მაგრამ უარი მიიღო. მაინც დარჩენა გადაწყვიტა და მუშაობა დიასახლისად დაიწყო. ბელა საქართველოში 2.5 წლის ქალიშვილთან - ვივიანთან ერთად დაბრუნდა და ჰიპერმარკეტში მუშაობს, მაგრამ სამსახურს დიდ დროს უთმობს და შვილს მეგობარს ან ვივიანს ბებიას უტოვებს, რომელსაც ვივიანი ‘ომა’-ს ეძახის. ბელა განიცდის, რომ მის შვილს ქართველი მეგობრები არ ჰყავს, რადგან ქართულად ვერ საუბრობს და ბავშვები არ ეთამაშებიან. დაბალი ანაზღაურების მქონე მართლზელა დედისთვის დღის განმავლობაში ბავშვზე ზრუნვა პანდემიის პირობებში ადვილი არაა. ახლა ბელა ახალ სამსახურს ეძებს, რომ მეტი შემოსავალი ჰქონდეს. ბელგიაში მიღებულ გამოცდილებაზე, მის პროფესიულ წარსულსა და ბუღალტრულ უნარებზე დაყრდნობით, ბელას საკუთარი ბიზნესის დაწყება სურს - კლიენტებს ხელმისაწვდომ ფასად მაღალი სტანდარტის დასუფთავების სერვისი უნდა შესთავაზოს. © IOM 2020 / ერიკ გურლანი

დაბრუნებული ქალების გამოცდილების უკეთ გასაცნობად, IOM მართავს ფოკუს ჯგუფის შეხვედრებს, რომლის დროსაც ისინი მასპინძელ ქვეყნებში და საქართველოში დაგროვებულ ცხოვრებისეულ ისტორიებს ერთმანეთს უზიარებენ. ისინი ასევე იღებენ მხარდაჭერას და რჩევებს მონაწილეებისგან, რომლებმაც სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ ისეთი გამოწვევები გადალახეს, როგორცაა უმუშევრობა, ინფრასტრუქტურის დაბალი დონე და სოციალური დახმარების პროგრამები. IOM-ის დაკვირვებით, საქართველოში დაბრუნების შემდეგ მიღწეული წარმატებული გამოცდილების გაზიარება შეხვედრების მონაწილეების შემდგომ მოტივაციას ემსახურება. მდგრადი საარსებო წყაროს ხელმისაწვდომობის თვალსაზრისით, ახალგაზრდა ქალები უფრო მეტ ინტერესს გამოხატავენ ტრენინგ კურსების, დასაქმების ან/და დიდ ქალაქებში მცირე შემოსავლის მომტანი ბიზნესის წამოწყების მიმართ, როგორცაა თონეების გახსნა, ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორებში ჩართვა, ხოლო ასაკოვანი ქალები უფრო დაინტერესებულნი არიან მცირე ფერმერული პროექტებით სოფლად.

გარდა ამისა, შეინიშნება, რომ დაბრუნებული ქალები განსაკუთრებით აცნობიერებენ ფსიქოსოციალური დახმარების საჭიროებას პანდემიის დაწყების შემდეგ. 2021 წელს ფსიქოსოციალური დახმარება IOM საქართველოს რეინტეგრაციის ძალისხმევის მნიშვნელოვანი ნაწილი გახდა. მიგრანტ ქალებთან და დაუცველ დაბრუნებულ

⁴ რვა ქალი დაბრუნდა შვეიცარიიდან, ორი - ფინეთიდან, ორი - პოლონეთიდან და ერთი - ნიდერლანდებიდან.

მიგრანტებთან ჯგუფური შეხვედრების მეშვეობით, IOM ხელს უწყობს კომუნიკაციას და ეძებს გზას, რომ დაეხმაროს მიგრანტებს გაუმკლავდნენ დაბრუნების შემდგომ სტრესს და ზეწოლას. IOM თანამშრომლობს ფსიქოლოგებთან, რათა გააძლიეროს დაბრუნებულთა ოჯახის დაუცველი წევრები და ხელი შეუწყოს მათ დამოუკიდებელ ცხოვრებას, განათლებას და დასაქმებას. ეს შეხვედრები უსაფრთხო სივრცეა, სადაც დაბრუნებულ მიგრანტებს შეუძლიათ ღიად ისაუბრონ მასპინძელ ქვეყნებში მიღებულ გამოცდილებაზე და ერთმანეთს გაუზიარონ თავიანთი ისტორიები და წარმატების მაგალითები.

IOM-მა დააფიქსირა დაბრუნებულთა ცნობიერების ამაღლების საჭიროება, უფასო და ფასიანი სოციალური, სამედიცინო და საგანმანათლებლო პროგრამებისა და სერვისების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად. ფსიქოსოციალური დახმარების კუთხით გამოვლენილი უფრო

ქალთა საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად, IOM-მა 7 მარტს Facebook ლაივი მოაწყო, რომლის მიმდინარეობისას საბერძნეთიდან და ბელგიიდან დაბრუნებულმა ქართველმა ქალებმა საკუთარ მოგზაურობაზე, გამოწვევებსა და მიღწევებზე ისაუბრეს. თინათინის თქმით, რომელიც საბერძნეთიდან დაბრუნდა და ახლა თბილისი ფარმაცევტად მუშაობს, "ქალები მეტ პასუხისმგებლობას იღებენ საკუთარ თავზე; ჩვენ თანახმა ვართ სამუშაოზე, თუ გვყავს ვინმე, ვისაც დღის განმავლობაში შეილება დავეტოვებთ." დონსიძიების ხელვა (ქართულად) შესაძლებელია აქ.

დახმარების საჭიროებაა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ოჯახის წევრების, მათ შორის ბავშვების დახმარება. მაგალითად, IOM-მა შენიშნა, რომ დაბრუნებული ქალების ნაწილი, განსაკუთრებით გერმანიიდან დაბრუნებულთა შორის, ჯანმრთელობის პრობლემების ან შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ოჯახის წევრების, მათ შორის ბავშვების, ძირითადი მომვლელები არიან. მათ აკლიათ ინფორმაცია ხელმისაწვდომი დახმარების შესახებ და ესაჭიროებათ მიმართვა ფსიქოლოგებთან, ასევე ქცევით და/ან ოკუპაციურ თერაპევტებთან უფასო ონლაინ კონსულტაციებისთვის. ამ დაუცველ ოჯახებს სჭირდებათ მუდმივი მხარდაჭერა

ინფორმაციის მიწოდების, მიმართვიანობისა და ფსიქოსოციალური დახმარების სახით.

ის, რაც საქართველოში ჯერ კიდევ ძალიან შეზღუდულია, ოჯახებისა და მათი წევრების კეთილდღეობის გაუმჯობესების მიზნით გამართული აქტივობებია. მაგალითად, თითქმის ყველა ბავშვი, მიუხედავად მათი საჭიროებებისა, ადაპტაციისას სირთულეებს განიცდის. ასეთ შემთხვევებში გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს აუცილებელ მიმართვას ბავშვების კულტურული და ენობრივი უნარების გასაუმჯობესებლად. შეინიშნება, რომ დედები, როგორც წესი, უფრო მეტად მონაწილეობენ ამ პრობლემების მოგვარებაში; თუმცა, მამების როლი უფრო და უფრო იზრდება. ამასთან, იმ ოჯახებში, რომლებშიც დედები ძალიან დიდი ხნის განმავლობაში იმყოფებოდნენ საზღვარგარეთ (ძირითადად საბერძნეთიდან დაბრუნებულები), შეიმჩნევა გაუცხოება საქართველოში მცირეწლოვან ასაკში დარჩენილი ბავშვების მხრიდან.

COVID-19-ის მიმდინარე გავრცელების ეფექტი კვლავაც განსაკუთრებით უარყოფით გავლენას ახდენს მიგრანტ ქალებზე, განსაკუთრებით მათზე, ვინც ჩართული იყო საოჯახო მომსახურების სფეროში. პანდემიამ და სახელმწიფოების მიერ მასთან დაკავშირებული შეზღუდვების შემოღებამ, როგორცაა შეზღუდვები საერთაშორისო მოგზაურობაზე, გახანგრძლივებული ლოქდაუნი, იზოლაცია და სოციალური დისტანცია, კიდევ უფრო გაამწვავა ქალ მიგრანტთა მიმართ უთანასწორობა.

საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველი ქალები, რომლებმაც სამუშაოს დაკარგეს, საარსებო წყაროსა და სერვისების მიუწვდომლობის წინაშე აღმოჩნდნენ, საქართველოში დაბრუნება გადაწყვიტეს, მაგრამ დაბრუნებისთანავე რეინტეგრაციის პროცესში სირთულეებს გადააწყდნენ. საქართველოში, IOM მზად არის გააგრძელოს დაბრუნებული ქართველებისთვის ხელმისაწვდომი შესაძლებლობების გამოკვლევა და შეფასება, განსაკუთრებული აქცენტით ქალებსა და გოგოებზე. IOM მხარს უჭერს მათ უსაფრთხო და ღირსეულ დაბრუნებას სამშობლოში, რეინტეგრაციის სოციალურ-ეკონომიკური პროცესებთან გამკლავებაში, განათლებაზე, შრომის ბაზარსა და მდგრად საარსებო შესაძლებლობებზე წვდომაში.

“მიგრაციის პროცესში მყოფ თითოეულ ადამიანს განსვავებული ისტორია აქვს - გადაადგილებიან გარდაუვალი საფრთხის გამო, უკეთესი შესაძლებლობების ძიებაში, სიყვარულისთვის თუ ოჯახებთან გაერთიანების მიზნით. მიგრანტებს თან მოაქვთ იმელები და შესაძლებლობები, ჩვენ კი მოსმენისა და პატივისცემის მოვალეობა და პასუხისმგებლობა უნდა გამოვიჩინოთ.”

IOM-ის გენერალური დირექტორი - ანტონიო ვიტორინო.